

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VI me, 1480

D[omi]nica Quarta quadragesime ... sermonis xxxii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

non fuisset beata virgo ceteris sanctis felice et generatione xpi
nisi excellentius omnibus sanctis dei verbum habuisset in corde etc.

**Dñica Quarta quadagesime. prima pa-
rs sermonis**

xxxii.

Bñt Ihesus transmare galilee quod est tiberiadis
et sequebatur eum multitudo magna etc. Johis. 6.
hoc idem legit Mat. 14. et Mar. 6. et Luc. 9. Cursu
penitentie incepimus prima dñica. qñ cum ihu de-
sertum introiimus. sed in secunda dñica adhuc quasi a longe
ostendit nobis xps terminu istius cursus vt ardentius tendere
mus qñ adduxit nos sup monte cu Pe. Ja. et Jo. et demonstra-
uit transfigurationis gloriam. qz vero attingit defectus in cur-
su ex causa aliqui exteriori. Ideo in tercia dñica eiecit demonem
nos infestante. h ne deficiamus ex ca interiori ppter nimu labo-
rem. Ideo in dñica pñti reficit oem penitentium multitudinem
trans mare galilee in deserto. de qua refectioe agit in euange-
lio hodierno. In q tria tangunt. Pri nu e circustantie dueniens
qlitas. Scdm e miraculi expediens oportuitas ibi Cu subleuallz
ergo. Terciu est bñficii sufficiens largitas. ibi. Viat ergo eis
ihus facite hoies discubere. A Circa primu quatuor cir-
cunstantie miraculo pmitunt. Prima est regionis i qua viz re-
gione factu sit miraculu. vnde dicit: Abñt ihus transmare gali-
lee: mare appellabat lacus ille iuxta morem iudeoz. qui omiez
agregationem aquaz mare appellant. sed illud idem mare alio
noie d mare tyberiadis. Vñ subdit: qd: quide est mare tyberia-
dis. appellat etiam alio noie. qz d lacus genazaret. mare qui-
dem d galilee ppter galileam puintiam quaz influit mare. aut
tyberiadis ppter famosaz ciuitatem ibidez situatam. quam hero-
des edificauit in honorem tyberij cesaris. d aut lacus genaza-
ret. vel ppter auram que ibi regnat. aut ppter quandaz paruā
regionem in eo que temperatissima est et cōuenientissima omni
genere arbor. iste lacus sit iordane influente et extendit centu
et quinquaginta stadijs in longitudine. 41. vero in latitudine
Nota q xpus audita morte Johis bap statim nauem ascendit
cu discipulis. et transfretauit hoc mare galilee. et venit in bethsa-
ydam ciuitatem petri et andree atq philippi introiitq deser-
tum magnu vt vacaret contemplationi cu discipulis seorsu a tur-
bis. Nam vt dicit Mar. Tot confluebant ad xpm vt nec qui-
dem spaciū manducandi haberent. Secunda circūstantia est
honorabilis comitue: Et sequebatur eum multitudo magna:

Sermo

quod est valde honorabile principi. Proū. 14. In multitudine
 ppli dignitas regis et in paucitate plebis ignomia principis.
 vbi consideranda est deuotio illius multitudinis. qz xps clam
 ab eis recedens eos tñ non latuit et reliquis ciuitatibz secuti sunt
 eum pedestres vsqz in desertū. B. Nota qz sequi debemus
 xpm sicut plius principem cū honore. ps. Nos aut plius ei9 et
 oues pascue eius. Item sicut seruus dñm cū timore. Genes. 33.
 Precedat dñs meus et ego paulatim sequar vestigia eius. Itē
 sicut exercitus duā cū vigore. Psa. 55. Ecce testem pplis. de
 di eum duā ac preceptorem gentibz. Item sic viator dūdo
 rem sine errore. Proū. 4. ducam te p semitas equitatis quas si
 ingressus fueris. non artabunt gressus tui. Mich. 2. Ascendit
 iter pandens añ eos. Item sicut oues pastorem line deuicte
 Jo. 10. cū pprias oues emisit ante eas vadit et oues illum se
 quunt. Item sicut discipuli doctoz cū omni intentione. Psa. 2.
 Venite ascendamus ad montem dñi et ad montes dei Jacob. et
 docebit nos vias suas: ps. docuisti me a iuuentute mea et vsqz
 nunc. Item sicut filius pñm cū amore. Miere. 3. Pñm vocabis
 me. et post me ingredi non cessabis. Item sequamur eū. qz ipse
 est finis nostrorū desideriorū toto seruoze. quēadmodū amans
 sequit rem amataz. ps. Adhēsit aīa mea post te. me suscepit de
 xtera tua. sed nisi xps inuitet nullus sequit. vnde dicit Ambro
 li. de bono mortis. seqmur te dñe ihu sed vt sequamur acerse.
 quia sine te nullus ascendit. tu em via es veritas vita possibi
 litas fides premiū. Suscipe tuos quasi via. firma quasi vitas
 viuifica quasi vita. Deinde ponit causa motiua quare sequeba
 tur eū turba: qz videbant signa: signa viz magna: inaudita
 inusitata et salutifera Exo. 2. multiplicabo signa et ostenta mea
 in terra: que faciebat virtute ppria: sup his qui infirmabantur
 Luc. 6. Virtus de illo exibat et sanabat omnes. Tercia circum
 stantia est qñtuz ad locum: subijt ergo: et superius iunt in mō
 tem ihus et ibi sedebat cū discipulis suis: Beda. non inquit sim
 pliciter sedebat cū discipulis suis. sed diligenter loquens aliqd
 eis et eos ad seipsum auertens. Reliquit aut turbam in valle
 et cū paucis familiaribz sibi discipulis ascendit in montem. naz
 hm Cris. ad vacanduz contemplationi fugienda est multitudo et
 locus solitarius eligendus. Quarta circumstantia est temporis
 erat aut proximuz pasca hm qz dicit Beda. circa hoc festuz pa
 sce Johannes baptista fuit decollatus. et post annuz sequenti
 festo pasce crucifixus est xpus: dies festus indeoz: hoc festiui

tas erat eis celeberrima. quia tunc fuerant liberati a vilitate egip-
tiorum. Exo. 12. Habebitis hanc diem in monumentum et celebra-
bitis eam solenne domino in generationibus vestris cultu semper
non et bene dicit quod erat dies festus iudeorum quia iudei tunc illo ce-
lebrabant festiuitates non ad dei honorem sed magis propter va-
nitates et comessationes atque mundana solacia quibus intende-
bant. et propter hoc dicit eis dominus. Isa. 1. Ne meminem et sabbatum
et festiuitates alias non feram etc.

Secunda pars

Secundo cum d. Cum subleuasset ergo. tangit diuini
operis expediens oportunitas. Nam multitudo populi
erat magna indigens cibo. discipuli autem erant pau-
peres quibus non suppetebat facultas ministrandi lo-
cus etiam desertus carebat panibus. unde ad subueniendum huic
indigencie sic angustate ex omni parte non restabat. nisi diuine
operationis remedium. C Circa istam igitur partem tria facit
Primo tangitur christi benignus aspectus: Cum subleuasset er-
go oculos ihesus: subleuasset dicit oculos. quod post priuata col-
loquia spirituali direxit intensionem ut consideraret de his qui eum
sequebantur. Nota quod oculi christi sunt speciosi ut delectent. Genes
49. Pulchriores sunt oculi eius vino. sunt lucidi ut illuminent.
Eccles. 22. Oculi domini lucidiores sunt super solem. sunt mundi ut si-
ne infectione etiam infecta aspiciant. Abac. 1. Mundi sunt oculi
tui domine ne videas malum affectuose sed et cum infectione et ad ini-
quitatem respicere non poteris. Item sunt contemplatiui. ita ut
nulla creatura sit inuisibilis in aspectu eius. Pro. 16. In omni
loco oculi domini contemplantur bonos et malos. Item sunt ardentes.
Dan. 10. Facies eius sicut facies fulgoris. et oculi eius ut lam-
pas ardens. Et hoc ideo ut omne malum dissipet intuitu suo.
Pro. 2. Sicut glacies dissoluit intuitu solis. Et sicut fluit ce-
ra a facie ignis. sic perit omne malum a facie dei. Item oculi domini sunt
benigni ad conspectum nostre indigencie. ps. Oculi eius in pau-
perem respiciunt. tales igitur oculos: cum subleuasset dominus
ihesus: et vidisset: benigno et misericordi aspectu. unde in Mat.
vidit turbam magnam et misertus est eius: quia multitudo ma-
xima venit ad eum: Ista maxima multitudo quadruplici indi-
gebat materia: quia enim inter eos multi erant infirmi. Ideo
ut dicit Matheus. Exiens Ihesus curauit languidos eorum.

Sermo

Quia vero ut dicit Mar. erant sine ordine sicut oves non habē
tes pastorem. ideo xps ordinavit istam multitudinem p contu-
bernia centenos & quinquagenos. qz etiam erant indocti. Ideo
hm Luc. loquebat illis de regno dei. h quia longo erant labo-
re affliti. ideo ut dicunt omēs euangeliste etiā corpali cibo eos
refecit. **O** Sēdo tangit defectus hūmāi consilij. qz ad sub-
ueniendū huic multitudini non potuit haberi cōsiliū ab hoīe.
Dicit ad philippum: quasi cōsulendo: vnde ememus panes ut
manducent hī: vnde. i. quō habebimus pecuniaz ad emendūz
Vel vnde. i. ubi habere poterimus panes venales cum simus in
deserto. Attendendū hm Mar. qz turba expectauerat xpm to-
ta die vsqz ad vespēram. vespere autē facto accesserunt apli ad
xpm dicentes. desertus est locus. et hora iam preterijt. dimitte
urbas ut euntes in castella emant sibi escas. et tūc dixit xps
non est necesse qz vadant. imo vos date illis manducare. et sta-
tim interrogavit philippum vñ possent emi panes. Deīn ostē-
ditur quare xps philippum interrogauerit: hoc autem dicebat
temptans eum: non quidē temptabat velut ignorans. h quē-
admodū magister temptat discipulū quē scit esse ignorantem
ut ipsimet discipulo sua manifestet ignorantiā. et ex hoc habe-
at occasiōē querendi doctrinā. **E** Nota qz temptat nos
deus non quidem ut aliqd occultūz nrm cognoscat. quia ipse
nouit abscondita cordis. nec etiam temptat ut in pccm alliciat
deus em̄i intēptator maloz est & neminē temptat. ut d. Ia. 1.
Sed temptat deus ppter duo. vel ut nre vite conditio alijs pa-
teat. sicut temptauit abraam de imolatione filij. Genes. 22. ut
obedientiā ipsius esset alijs manifesta. Vel ideo temptat deus
ut homo sibi notus fiat qntē sit infirmitatis aut nescientiē hoc
enim modo temptauit philippum. Item temptat diabolus. sed
ut decipiat Mt. 5. Temptauit sathanas cor tuūz mentiri spūi
sancto. Item temptat caro ut inficiat. Job. 14. Caro hominis
dum vixit dolebit. qz dum in hac vita sumus ex carne surgūt
temptationes. Vnde subdit. Et aīa eius supsemetipso lugebit
Item temptat mōue. ut sua vanitate alliciat. contra quod dī. i.
Johis. 2. Nolite diligere mundūz neqz ea que in mundo sunt.
quoniam mundus transibit & cupiscentia eius. Item temptat
homo seipsūz ut proficiat. 2. Cor. 13. vosmetipsos temptate.
Si estis in fide xpi ipsi vos probate. Item temptat homo hoīez
ut mores eius inspiciat. Dan. 1. Tempta nos obsecro seruos
tuos diebus decē it. Itē aliqn temptat hō deū ut expimentū
eius accipiat. qd nūqz faciendum est. qz pcedit ex infidelitate

Quomodo temptauerit in dei dñm in deserto. ps. temptauerunt dominum in cordibus suis. ut petterent escas animabus suis: quod quia valde pñculosum est. Ideo d̄ Deut. 6. Non temptabis dñm deum tuum. sicut temptasti eum in loco temptationis. Deinde ostendit euangelista. q̄ temptatio philippi non p̄cessit ex xpi ignorantia: Ipse em̄ sciebat: cognitione infallibili. et non solum sciebat sed etiā disposuerat: quid esset faciurus. quare ḡ interrogabat philippum vñ ememus panes. Ad hoc respondit Cris. vt ex responsione eius oibus esset notum q̄ nullus erat remedium. nec cōsiliuū hūanū ad subueniendū multitudinē plebis. atq̄ per hoc miraculū xpi vtilitatis euidentis p̄baret. ¶ Vnde ponit philippi responsio. Respondit philippus: dixit Mag. q̄ omnes discipuli responderūt xpo: ducentoz denarioz panes: id est panes empti ducentis denarijs: nō sufficiunt eis: ad satietatem. immo nec etiā: vt vnusquisq̄ modicus quid accipiat: sed indigent plurima esca. cū sint in magno numero ⁊ fatigati in solitudine deserti. pōt autē dici q̄ ceteri apli audientes interrogationem factā a philippo. vnde ememus panes vt manducant hi. simul cū eo responderint licet non interrogati. ducentoz denarioz panes si sufficiūt eis Aut fm Cris scōsum interrogati discipuli idem responderunt. Vel fm Aug Philippus respondit in persona ceteroz. In hac autē rñsione vt dicit Alchimus tarditas Philippi ostendit. Nam si perfecte de creatore intelligeret. de eius potencie largitate nō diffideret. Et quia humanū cōsiliū fuit inualidū ad opus dei. audiamus quale fuerit adiutorium. vnde nunc tertio ponitur flebile adiutoriu: dixit ei vnus ex discipulis eius Andreas frater symonis petri: Sed in hoc videtur esse duplex dissonantia. ceteri enim euangeliste referunt omēs aplos dixisse xpo id qd sequit̄ Dicendū autē fm Aug. q̄ Andreas in persona oīm est locutus. Altera dissonantia videt̄. quia dicit Mag. q̄ xps interrogauit aplos. quot panes habetis. itē et videt̄. q̄ illi cū cognouissent retulerunt ei. dici pōt. q̄ interrogati discipuli a christo quot panes haberent Andreas ex psona oīmū dixerit: Est puer vnus hic qui habet qñq̄ panes ordeaceos: Iste puer dī fuisse sanctus marcialis cuius corpus requiescit Lemoniē. vbi fm Cris. consideranda est p̄simonia victus discipulorū cristi in duobus. Primo q̄ sic mirabiles viri et magni pane ordeī utebantur qui est iumentoz abus. Item in q̄ntitate. quia duodecim viri existentes solū qñq̄ panes habebant. in quo apparet q̄ntum carnalem escā contempserint ibi solis spūa libo intendentes

Sermo

Et duos pisces: non dicit eos habuisse carmū diuersas mane-
ries. h. pisces tñ nec horz copiam. sed duos tñ. Nota hñ The-
ophi. et Cris. Andre. aliquid aliud sensit de dño. non em̃ sine
causa dixit q̃ essent inter eos quinqz panes et duo pisces. nñ
q̃ forte suspicabatur xpm̃ posse facere multitudinē ex his mlti-
plicatis panibz. h. tñ eius credulitas vacillabat. vñdē subdit:
Sed hec: panes scz et pisces: quid sunt inter tantos: q̃si dicat
nihil. & certe nihil essent. nisi diuina potencia pauca multipli-
casset in multa &c.

Tertia pars.

Erao cum dicit. Dixit ergo eis ihesus. tangit suffi-
ens largitas diuini beneficii. Ex quo em̃ oportunū
erat subuenire turbe. nec consiliū hñanum valebat.
nec adiutorium. non restabat nisi dīna virtus. que
subueniret indigentibz. ¶ Et quatuor tangunt. p̃mit-
titur enim turbe discubitis: dixit ergo ihs: sp̃eto consilio et
adiutorio humano qd̃ sibi videbat executus est: facite homines
discumbere: Est at̃ discūbere iacere ad comedendū. qz solebant
comedentes iacere super cubitulum. licet tpe p̃nti non sit moris
urbani. & ideo discūbere generalr accipitur nunc pro sedere ad
comedendū. Nota q̃ ad aplos p̃tinebat facere hoies discūbere
sed a xpo expectabat vñdē discubentes reficerent. Attende aut̃
aploz obedientiaz. qz non interrogauit ad quid deberet ho-
mines discūbere. nec vñdē deberent refici. h. mandatuqz hñiliter
impleuerunt sperantes q̃ qui pauperat olim mensam in deserto
etiam nūc in solitudine turbas reficeret. Deinde ostendit vbi
discubuerit: Erat aut̃ fenū multū in loco: d̃ autem fenū hñ
Theo. herba adhuc viridis. erat em̃ pasca. qd̃ in primo mense
p̃ficiēbatur. scz. 12. luna aprilis quo tpe est veris iocunditas.
aeris temperies. & iam terra germinat & arbores floruerūt sup
hoc feno. i. herba virenti discubuerunt. vt delectabilr reficerent.
Deinde tangit discubentium numerū: discubuerunt ergo viri
mulieres & puuli non numerant hñ legalez s̃uetudinez. quas
tñ iarbītrandū est plures fuisse: quasi quinqz milia: ita vt hñ
Diero. cuilibet millenaria vnus panis responderet. Et est sciē-
dum q̃ tanta multitudo non sine ordine discubuit. Nam vt di-
cit Marcus. discubuerunt super viride fenū p̃ contubernia. i.
seorsum distīda per societates centeni & quinquageni. ¶
Secundo tangitur miraculi operatio: Accepit ergo ihs pa-
nes: q̃ erant quinqz tñ. vt ex tam modica suba oparet̃ miraculū
Sed querit̃ quare xpus non creauit nouos panes vñdē turbā
aleret. Prima causa hui9 hñ Theop. est vt cōfundat manichei

errore dicentis corpalem substantiam esse malam. quia a malo sit deo
creata. nam si creatura ista mala esset. nequaquam Christus qui bonus
est mala multiplicasset. Quinque alias causas assignat Crisostomus. Pri-
ma quia id creaturis utitur ad miraculorum ne viderentur esse aliene ab
eius sapientia. Secunda ut ostendat se esse virtualium largitorem. per
qui dat escam omni carni. Tercio ideo panes multiplicat ut ostendat
se esse eum qui in principio dixit. Germinet terra herbas vires-
centem et facientem semen. pisces vero multiplicat ut probet se esse. qui
in principio omne animal aquaticum produxit. Quarto ut per hoc ostendat
se dominum terre et maris. Quinta ut det exemplum. quod si etiam pauca
habemus ea libenter diligentibus tribuamus. Thob. 4. si multum
tibi fuerit habundanter tribue si exiguum tibi fuerit etiam exiguum
libenter impertiri stude. Considerandum est ut dicit Crisostomus. Quod iussit
apostoli dare. 5. panes non remurmurant dicentes. vnum mitigabimus
fame nostram sed statim obediunt. I Deinde ostendit quid
egerit Christus: Et cum gratias egisset: gratias egit deo patri secundum naturam
assumptam. qui virtute divinitatis est omnis gratie distributor. In hac
autem gratiarum actione primo Christus suam humanitatem et paternam reuer-
entiam innuit. Secundo ut dicit Crisostomus. Nos erudit non possumus tangere
mentes donec gratias egerimus ei qui dat nobis cibum in tempore oportu-
tuno. Sciens quod alij tres evangeliste omissa gratiarum actione dixerunt
quod Christus tria fecit. quia asperxit in celum. benedixit panes. et eos
fregit. que tria Iohannes tacet. Asperxit quidem in celum ut dicit Crisostomus
ad preteritum a quo est in filio potentia divinitatis equalis patri ad
operanda miracula: benedixit panes: Benedictio autem dei secundum
Gregorium. nihil est nisi divinum donorum collectio et eorumque multi-
plicatio. Sicut igitur in principio mundi omnes creaturas benedi-
cens. contulit illis naturalem virtutem ut ex semine naturaliter
multiplicarentur. ita nunc quia multiplicatio panis erat supernatura-
lis. necessaria fuit singularis benedictio. et ista benedictione Christus
aliquibus verbis expressit quibus et sanctificavit et multiplicavit cre-
aturam. sed evangeliste tacent quod faciunt illa verba. forte quia Christus
secrete illa protulit. R Ex hoc autem ut dicit Crisostomus documentum
habemus. ut nihil sumamus in cibum nisi creatura sanctificetur verbo
dei et signo crucis. nam propter peccatum hominis diabolus usurpavit
sibi preteritum. etiam in istis rebus corporalibus ordinatis ad necessita-
tem hominis. ut per eas ipsi homini noceat. Unde Crisostomus super Lucas. cum igitur
sanctificandorum esset hoc est quoniam totus mundus in maligno posuitur
unde et res corporales que sunt magna pars mundi. in maligno
sunt posite. consequenter et infantes qui nascuntur quantum ad carnem
in maligno sunt positi. et ideo omnes res corporales benedicere ut ex-

Sermo

pellatur notamentū diaboli. Exemplū de beato Jo. euangelista cui nullū notamentū venenum p̄stitit qđ primo benedixerat. Itē exemplū sancti benedicti qui b̄ndicens vas in quo erat venenū mixto vino. ipsa benedictione vas afractū est. Itē exemplum de sandamoniāli quā obsessit diabolus lactucam comedentem p̄termissa b̄ndictione. Dicit etiam qđ dñs panes benedictos fregit vt fr̄stratim ip̄lo diuiderent: distribuit discumbentibz: hec distributio p̄ aplos facta est. Vñ in dñat. dñs dedit discipulis panes. discipuli autē turbis: Sitr ex piscibus q̄tum volebant: vbi attendit habundantia celestis beneficii. Queritur quō ista multiplicatio panū et pisciū facta fuerit. Ad hoc respondet Hilarius. 3. de tri. d. qđ nec sensus nec visus operationem tanti miraculi pōt asp̄cere. quia est qđ non erat. Videtur qđ intelligit. vnde non solum sup̄est vt deus omnia posse credat. Sed tñ vt dicit Hiero. ifrāgente dño panem facta est multiplicatio p̄tium. Item h̄m Crib. etia3 ipsi panesangebant in manibz discipulorū ministrantiū. Itē h̄m Hila. In manibus sumentū. et in mensa crescebat panis suba. Sed hoc videtū mirabile vt h̄m Hila. in manibz frangentiū non minueret panis sed dato vno fragmento aliter succederet. Et dicendū qđ non est dubiū quin hoc sit mirabile. sed tñ deo nō est impossibile. qz non est impossibile apud deū omne verbū. S3 adhuc dices. vnde veniebant p̄tes ille panis que succedebant fragmentis distributis. Et respondet Aug. dicens. Q eadē virtute qua deus multiplicat ex paucis gramis segetes. eadē p̄tate multiplicauit hos panes. nam illi quinqz panes erant q̄si semina. nō quidē terre mandata. sed ab eo qui terrā fecit multiplicata. Sed dices bene habeo cui9 virtute hoc factū est. h̄ ego quero vnde p̄ducte sunt p̄tes ille multiplicationis. Si dicat qđ deus p̄existētem materiā quertit in subam panis sicut humor terrestris conuertitur in subam segetia. Et panis conuertit in subam carnis. Tunc certe deus non faciauit istam multitudinem ex solis istis quinqz panibus subaliter. sed ex magna altera suba. quod videtur contrarium euangelio. Et ideo dicit magister in sentencijs 2. l. di. 18. Q illa suba panis diuina virtute in se multiplicata est nullo exteriori addito. quod quō fieri potuerit excedit inuestigationē hūani intellectus vt dicit Hila. Tercō agit de recollectione mensē: ut at̄ implete sunt: p̄s. manducant et saturati sunt nimis et desiderium eorum attulit eis: dixit discipulis suis colligite que superauerunt fragmenta: quod ideo precepit. vt dicit Criso. Ne fantasia crederetur qđ factū est. sed

xxxiii

ex recollectione fragmentoꝝ magis apparere certitudo miraculi
Ne pereant: non enim sunt abijcienda que supflunt mensis. h
pauperibus eroganda: collegerunt ergo et impleuerunt. 12. cophi
nos fragmentoꝝ: Est aut cophin⁹ vas factū de pīcis aut fo
lis palmaz contextis quo agunt seruilia opa: ex quibz panibz
et duobz piscibus que supfuerunt his q manducauerāt: vn de
sm Theo. addiscamus non esse tenaces in dandis elemosinis.
qz deus habundanti⁹ tribuit. Quarto tangit laus subsequē di
uinū beneficiū. Sed sciendū q nihil dignū deo retribuē possu
mus p beneficijs acceptis. Primo quidem qz oia nostra ipsius
sunt. Paral. 19. Tua dñe sunt oia. et que de manu tua accepi
mus dedimus tibi. Secdo qz vt dicit ps. bonoꝝ meoꝝ non in
diges. Tercio qz excedunt beneficia eius nrām facultatem. ps.
Quid retribuam dño pro oibus que retribuit mihi. sed tñ vult
deus a creatura laudari in quo nō ipse h creatura pficit. Vnde
tangit quales deo reddiderunt grās hoies refecti: Illi g hoies
cū vidissent q fecerat signū: vnde ipsius declarabat oīpotētia
dicebant laudando et glificando: qz hic est vere ppheta: xp̄us
sm Aug. dicit ppheta. quia dñs pphetaz est. Dicit autem dñs
pphetaz ppter quatuor. Primo quidē quia omnes pphete acce
perunt de spū eius vt pviderent futū. ipse vero in seipso oīm
habet cognitionem. Secdo quia illi aliquoꝝ habuerunt cogni
tionem xp̄s vero oīm. Joh. 16. nunc scimus quia oia scis. Ter
tio quia cognitio eius est eterna. pphete vero cognouerūt in tpe
Quarto quia oīs ppheta terminat ad xp̄m Act. 10. huic omēs
pphete testimoniū phibent: qui venturus est in mōm: ad redem
ptionem hūmā generis. et vt nos ad celestia regna pducāt. A.

Dñica in passione cristi. Sermo xxxiii

Itebat ih̄sus turbis iudeoꝝ et principibz sacerdotū
Quis ex vobis arguet me de pctō. Jo. 8. Sexta
feria precedenti audientes de resurrectione Lazari
iudei colligerunt consiliū aduersus ih̄m vt eum occi
derent. Ideo hodie incipit ecclia agere de passione xp̄i. Patitur
aut aliquis dupliciter. scz verbis etumeliosis. et damno operis
quibz duobus moīs passus est xp̄us a iudeis. vnde ecclia pmo
agit de passione etumelie et obprobrioꝝ vsqz ad dñicam pal
maz. exinde vero agit de passione plagaz et verberuz. In hoc
igitur euangelio manifestatur qz mansuete xp̄us iudeos fuerit
allocutus. et qz furibunde illi econuerso obprobria intulerint.
commendabat xp̄us suam doctrinaz. et illi econtra eā viciabāt